

Legea Privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul legii

Prezenta lege urmărește crearea cadrului legal necesar pentru recuperarea bunurilor infracționale.

Articolul 2. Domeniul de aplicare a legii

(1) Prezenta lege se aplică bunurilor infracționale aflate pe teritoriul Republicii Moldova sau în afara teritoriului ei în cazul infracțiunilor prevăzute la alin. (2) săvârșite, direct sau indirect, de către cetățenii Republicii Moldova, cetățenii străini și apatrizi, precum și de către persoanele juridice rezidente sau nerezidente ale Republicii Moldova.

(2) Prezenta lege se aplică în cazul săvârșirii cu intenție a uneia sau a mai multor infracțiuni dintre care cel puțin una este prevăzută la art. 141, 144, 158, 164, 165, 165-1, 166-1, 167, 168, 181-2, 206, 217-1, 217-3, 218, 220, 239-240, 242-1-244, 248, 249, 259, 260, 260-2-260-4, 260-6, 279, 283, 284, 324-329, 330-1, 330-2, 332-335-1, 352-1 și 362-1 din Codul penal și în cazul infracțiunilor comise cu folosirea situației de serviciu prevăzute la art. 190 și 191 din Codul penal.

(3) Prezenta lege se aplică și în cazurile liberării de răspundere penală.

(4) Prezenta lege se aplică părții responsabile civilmente beneficiarului efectiv și persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, indiferent de forma participației, în conformitate cu prevederile Codului penal.

Articolul 3. Cadrul juridic

Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale activează în conformitate cu prevederile Constituției, ale prezentei legi și altor acte normative.

Capitolul II. AGENȚIA DE RECUPERARE A BUNURILOR INFRAȚIONALE

Articolul 4. Statutul Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale

(1) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale este o subdiviziune autonomă specializată în cadrul Centrului Național Anticorupție.

(2) Bugetul Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale se reflectă separat în bugetul Centrului Național Anticorupție.

Articolul 5. Atribuțiile Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale

Atribuțiile Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale sînt:

- a) efectuarea investigațiilor financiare paralele și întocmirea proceselor-verbale de consemnare a rezultatelor acestora, precum și indisponibilizarea bunurilor infraționale în condițiile Codului de procedură penală;
- b) evaluarea, administrarea și valorificarea bunurilor infraționale indisponibilizate;
- c) ținerea evidenței cu privire la bunurile infraționale indisponibilizate, inclusiv în baza solicitărilor din partea autorităților competente străine;
- d) negocierea repatrierii bunurilor infraționale, în condițiile art. 13 alin. (2);
- e) cooperarea internațională și schimbul de informații cu autoritățile competente străine;
- f) colectarea și analiza datelor statistice referitoare la infrațiunile prevăzute de prezenta lege.
- g) reprezentarea intereselor statului și ale persoanelor juridice de drept public în procese civile de recuperare a bunurilor infraționale, precum și de reparare a prejudiciului cauzat prin încălcarea legislației Republicii Moldova și a altor state;
- h) cooperarea cu autoritățile publice care exercită atribuții relevante pentru activitatea desfășurată de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale;
- i) susținerea, în condițiile legii, a organelor judiciare pentru utilizarea celor mai bune practici în materia identificării și administrării bunurilor care pot face obiectul măsurilor de indisponibilizare și confiscare în cadrul procesului penal.

Articolul 6. Drepturile și obligațiile Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale

(1) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale are următoarele drepturi:

- a) să solicite și să primească informațiile și documentele necesare pentru exercitarea atribuțiilor sale de la entitățile naționale și internaționale care le dețin (în continuare – furnizori de date relevante);
- b) să decidă înghețarea bunurilor infraționale identificate, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2);

- c) să acceseze gratuit bazele de date naționale în activitatea pe care o desfășoară;
- d) în scopul realizării atribuțiilor, să înainteze acțiuni civile în interesele statului, ale persoanelor juridice de drept public.

(2) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale are următoarele obligații:

a) să furnizeze autorităților competente naționale, străine și internaționale, după caz, informații și documente ce confirmă bănuiala rezonabilă cu privire la săvârșirea infracțiunilor și la bunurile infracționale în legătură cu aceste infracțiuni;

b) să aprobe ghiduri și metodologii.

Articolul 7. Conducerea Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale

(1) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale este condusă de un șef, numit în funcție de directorul Centrului Național Anticorupție.

(2) Funcția de șef al Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale este incompatibilă cu orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație.

(3) Selectarea șefului Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale se face în baza unui concurs public, anunțat de Centrul Național Anticorupție, cu atragerea în calitate de observatori a reprezentanților societății civile și ai mediului academic, în conformitate cu regulamentul aprobat de Colegiul Centrului Național Anticorupție.

(4) Calitatea de șef al Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale încetează în cazurile prevăzute de legislație pentru încetarea serviciului în cadrul Centrului Național Anticorupție.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (4) se constată de către Colegiul Centrului Național Anticorupție, în baza raportului prezentat de către directorul Centrului Național Anticorupție sau de către un alt membru al Colegiului, prin adoptarea unei hotărâri prin care se ia act de apariția cauzei ce determină încetarea mandatului și se dispune, după caz, eliberarea din serviciu.

(6) În exercitarea atribuțiilor sale, șeful Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale este asistat de un adjunct, numit în funcție de directorul Centrului Național Anticorupție la propunerea șefului Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale.

Articolul 8. Organizarea Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale

(1) În cadrul Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale pot activa ofițeri de urmărire penală, ofițeri de investigații, experți, specialiști în domeniul contabilității și al auditului, alți specialiști.

(2) Regulamentul de organizare și funcționare, precum și structura Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale se aprobă de către șeful Agenției.

Articolul 9. Investigațiile financiare paralele

Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale efectuează investigații financiare paralele, în condițiile Codului de procedură penală, în legătură cu săvârșirea uneia sau mai multor infracțiuni dintre care cel puțin una este prevăzută la art. 2 alin. (2) din prezenta lege.

Articolul 10. Indisponibilizarea bunurilor infraționale

(1) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale asigură indisponibilizarea bunurilor infraționale identificate prin:

a) solicitarea punerii sub sechestru de către instanța de judecată, în condițiile Codului de procedură penală;

b) emiterea ordinului de înghețare.

(2) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale emite ordinul de înghețare a bunurilor infraționale pe un termen de până la 30 de zile lucrătoare, în baza solicitării în scris a autorităților competente străine sau în cadrul delegațiilor parvenite de la organul de urmărire penală. La expirarea termenului, efectele ordinului de înghețare încetează de drept.

(3) Ordinul de înghețare conține:

a) informația cu privire la proprietarul, posesorul sau beneficiarul efectiv al bunurilor infraționale;

b) încadrarea juridică a infracțiunii care se bănuiește că a generat bunurile infraționale;

c) bunurile infraționale care urmează a fi înghețate și dovezile aferente acestor bunuri;

d) motivele care justifică necesitatea înghețării bunurilor infraționale;

e) după caz, persoanele fizice și persoanele juridice de drept public și privat cărora li se interzice să participe, sub orice formă, în operațiuni și tranzacții cu bunurile infraționale indicate, precum și să faciliteze mutarea, transportul sau tranzitarea

bunurilor infraționale.

(4) În baza ordinului de înghețare emis de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale, proprietarii, posesorii și beneficiarii efectivi ai bunurilor infraționale, alte persoane fizice și persoane juridice de drept public și privat implicate în operațiunile și tranzacțiile al căror obiect sînt bunurile infraționale pot fi obligate de a suspenda orice operațiuni și tranzacții cu privire la bunurile respective sau participarea, sub orice formă, la acestea.

(5) Ordinul de înghețare emis de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale se comunică persoanelor vizate în ordin imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile din momentul emiterii, în scris, prin notă telefonică sau telegrafică ori prin mijloace electronice.

(6) Ordinul de înghețare emis de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale poate fi contestat în instanța de contencios administrativ fără respectarea procedurii prealabile.

(7) Încălcarea ordinului de înghețare comunicat de Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale atrage răspundere penală, conform art. 251 din Codul penal.

(8) În cazul dispariției temeiurilor care au justificat emiterea ordinului de înghețare, șeful Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale dispune anularea acestuia prin emiterea unui ordin.

(9) Efectele ordinului de înghețare încetează odată cu aplicarea măsurilor asigurătorii pe bunurile înghețate.

Articolul 11. Administrarea bunurilor infraționale indisponibilizate

(1) Evaluarea, administrarea și valorificarea bunurilor infraționale, indisponibilizate în baza activității desfășurate de către Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale, se asigură de către aceasta în condițiile Codului de procedură penală și ale regulamentului aprobat de către Guvern.

(2) Informația cu privire la procesul și rezultatele valorificării bunurilor infraționale indisponibilizate în baza activității desfășurate de către Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale se publică pe pagina web oficială a Centrului Național Anticorupție.

(3) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infraționale poate contracta persoane fizice și juridice, de drept public și privat, specializarea cărora va asigura cea mai eficientă realizare a atribuțiilor de evaluare și administrare a bunurilor infraționale indisponibilizate. Serviciile prestate de persoanele respective se achită din contul surselor financiare obținute din valorificarea bunurilor infraționale indisponibilizate.

Articolul 12. Evidența bunurilor infracționale indisponibilizate

(1) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale asigură ținerea evidenței unice a informației cu privire la bunurile infracționale indisponibilizate pe care le administrează precum și cu privire la bunurile în privința cărora a fost dispus sechestrul, confiscarea specială sau confiscarea extinsă, inclusiv prin crearea unei baze de date specializate în acest sens.

(2) Regulamentul cu privire la ținerea bazei de date pentru evidența bunurilor infracționale indisponibilizate și confiscate se aprobă de Guvern.

Articolul 13. Cooperarea internațională

(1) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale expediază și recepționează informații și documente, realizează schimbul de informații și documente, din oficiu sau la solicitare, cu autoritățile străine și/sau internaționale competente în domeniul recuperării bunurilor infracționale, indiferent de statutul acestora, precum și al identificării bunurilor în vederea constatării averii nejustificate, pe principii de reciprocitate sau în baza acordurilor de colaborare, cu condiția respectării standardelor naționale și internaționale aplicabile în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

(2) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale comunică cu autoritățile competente străine referitor la valoarea bunurilor infracționale repatriate în Republica Moldova sau, după caz, în alte state, având în vedere contribuția și cheltuielile suportate în legătură cu urmărirea bunurilor infracționale, acumularea probelor, indisponibilizarea, administrarea și valorificarea bunurilor infracționale indisponibilizate sau confiscate, pe bază de reciprocitate sau în conformitate cu prevederile acordurilor internaționale.

Articolul 14. Limitarea acțiunii secretelor apărute de lege

(1) Informația obținută de la furnizorii de date relevante poate fi utilizată doar în scopul prevăzut de prezenta lege.

(1-1) Informațiile (documentele, materialele etc.) transmise pentru activitatea Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale de furnizorii de date relevante, de organele de urmărire penală, de organele procuraturii, de instanțele judecătorești sau de alte autorități competente, în scopul prevăzut de prezenta lege, nu constituie divulgare a secretului comercial, bancar, profesional sau a datelor cu caracter personal.

(2) Accesul terților la resursele informaționale ale Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale este interzis. Doar colaboratorii Agenției au acces la informația din bazele de date deținute de Agenție și dreptul de a procesa această informație, urmare a

autorizării prealabile obținute de la conducerea acesteia.

(3) Furnizorii de date relevante au interdicția de a informa persoanele fizice și juridice, inclusiv beneficiarii efectivi, despre faptul că datele lor urmează să fie transmise sau au fost transmise Agenției de Recuperare a Bunurilor Infractionale. Furnizorii de date relevante vor depune o declarație în scris privind nedivulgarea informației transmise Agenției și privind faptul că au fost informați despre răspunderea penală conform art. 315 din Codul penal.

(4) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infractionale, la solicitarea persoanelor fizice sau a organului de control al prelucrării datelor cu caracter personal, prezintă informații cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal numai după încetarea situației care justifică prelucrarea acestora în temeiul prezentei legi.

Articolul 15. Finanțarea măsurilor de organizare și realizare a prevederilor legii

(1) Măsurile de organizare, efectuare și de evidență a recuperării bunurilor infractionale se finanțează din bugetul de stat, precum și din alte surse neinterzise de legislație.

Capitolul III. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 16. Dispoziții finale și tranzitorii

Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- va prezenta Parlamentului propuneri în vederea ajustării cadrului legal.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021